ԷՆԷ 11 ԹՎԱԿԱՆ ՄՈՒՀԱՐԻՄԻՆ

1877 ՅՈՒՆՎԱՐ 12 ՉԱՐԵՇԱԲԹԻ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒՆՎԱՐ 24 Ն. 3360

Մանկական Էջերեր

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

Մանզումէի էֆքեար սէնէտէ 300 նիւսխէ իթիֆանը յա, գըյմէթի Խութանպոլ իչին 10 սաէտ Մէճիտիյէ օյսուզու կիպի, թաչրա՝ լար իչին տախի սէնէտէ քէզալիք 300 նիւսխէ իչին բոսթա բարասը քէնտի հիսապըմըզա օլարագ 12 սաէտ Մէճիտիյէ օլաճագ տըր։

Պիր նիւսխէսի պագըր հիսապրյա 50 չէր բարաեա սաթըլմագտա տըր։

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը Վինճի տէֆթա 3, Զինճի տէֆթա 2, Յիւնճիւ վէ սայիր տէֆթալար իչին Ղրշ վէ իլան սըրասընա գօնուլմաեան իլանըն սաթըրը 5 ղրշ։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Բէնճէնպիհ բազարընտա վագը Ն. Ի. Իրսի խանընտա Կարապետ Ֆ. Փանոսեան իմինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ՖՐԱՆՍԱ.

Բարիս, 22 յունվար

Ժուրնալ տը Տէպա վէ Մօնիթէօր ղազէթալարը, Գօնֆէրանսըն թասավիր վէ թավսիէ խյէտիկի իսլահաթատան պահս իթտիքէրի սըրատա, Ֆիլիէն իսլահաթ իմբասընտա պուլունմասընը Պասալը Ալիէ Նասիհաթ վիրիպ, պու հալտէ սուչհը սալահը ումումիէ պիր գաթ տահա գավի պիր էսաս իզգրինէվազ իտիլմիշ օլուր տիեօրյար։

ԻԹԱԼԻԱ

Մէսինա, 22 յունվար

Պըրազիլեա իմբէրաթօրու Էթինա սաղընա չըգտը։

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Վիէննա 22 յունվար

Պրոատա հէր նէ գատար աղ իշ օլուսուխսէտ, Ֆիլեաթլար գավի թուութուրուչ սուր։

Հէյկէթի վիքէլա, Պանգա մէսէլէսինի թէղէքքիւր իթմէք իչին Բէչթաեա ազիմէթ իթտիլեր։

ԱՄԷՐԻԳԱ

Նիու-Եօրք, 16 յունվ.

Լօթիս նամ վաբօր, տէրուէնինտէ 1 միլեօն 750 պին տօլար գըյմէթինտէ սիլահ վէ միհիմմաթը հարպիեէ պուլունտուղու հալտէ, Տէրիսաատէթէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

ԻՆԳԻԼԹԷՐԱ

Լօնտրա, 22 յունվ.

Ինկիլթէրրա պանդասընտան 100 պին ինկիլիզ լիրասը ալընտը։

Եարընը վիքէլս մէճլիսի օլաճագ։

Զին հէյկէթի սիֆէրասը չէհրիմէ վիրուա իթտի։

ՄԷՄԼԷՔԷԹՑՕՆ

Պուքրէշ, 23 յունվար

Մէմլէքէթէյնի խաշնուա իթմէք իչին Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրինին վատ պուլեուրտուղու նօթաեա քէմալի էմնիեէթլէ մունթազըր օլունուեօր։

Թէվին օլունտուղունա կէօրէ, պու կիւնքի կիւն Տէրիսաատէթտէ էրզալը բոլիթիգա պէյնինտէ, Մէմլէքէթէյնէ միւսայիտ էֆքեար վար իմիշ։ Վէ պունա իսալաթ ատտ օլունուեօր յունվար 17 թարիխի Լա Թիւրքինին պիր պէնտը մախսուսը տէրճ իթմէպ։ պէնտը մէղքիւր, Մէմլէքէթէյնին խաթիգալիեէթ վէ պէթարաֆլըղը, էվրօբանըն քէֆալէթի թահթընտա օլարագ, մէմալիքի մահլուսէնին մէնաֆիինէ խայրը օլաղունու լազաթա չալըշըրեօր։

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա, 23 յունվ.

Ինկիլիզ գօնսոլիտի	95 13/16
Իսհամը Ռումումի աչըլտը	11 11/16
» » գաբանտը	11 9/16
1865 խութիգրագը	14
1869 »	12 3/8
1871 »	37 1/2
1873 »	12
1872 (Պոն տիւ Թրէզոր (Սէրի Ա.Թ.) գ.ք.	20 1/2
Մըսըր խութիգրագը	49 3/4

Բարիս 23 յունվ.

Ֆրանսըզ ֆոնտասու 5 0/0	107 15
Իսհամը Ռումումի աչըլտը	11 75
» » գաբ.	11 67 1/2
Բումէլի շըմէնտըֆէր սէհիմլերի	35 50
65 խութիգրագը	70
69 »	61
1873 »	59

ԴԱԼԱԹԱ ԲԻԱՁԱՍԸ

Իսհ. Ռում. 11 յունվ. աղշմ գը.	12 21
Իսհ. Ռում. 12 յունվ. սպհ. աչըլը	12 19
Էն եիւքսէք	12 20
Էն աշաղը	12 17
Սաաթ 8	12 18
Խութիգ. 63 (Մութօն) 6 0/0 ֆ.	72
» 65 (Մութօն) 6 0/0 ֆր.	73
» 1869 (Բինար) 6 0/0	58
» 1872 (Պոն տիւ Թրէզոր) 9 0/0	20 05
» 1873 (Բինար) 6 0/0	57
Բումէլի Շըմէնտըֆէր	3 0/0 34
Բէբօր	ֆր. 1 1/4
Հէվալէսիզ	ֆր. 2
Ագչէ Ֆայիզի	0/0

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՑԱԹԸ

Ֆրէյտի ժէնէր. 6 0/0	Լ. Օ.	2 30
Ալսիէթէ ժէնէր. 6 0/0	Լ. Ս.	2 30
Սթամպոլ Պանգասը		3 10
Պանդ գօմէրսիալ		312
Սօսիէթէ Օթօման	Լ. Ս.	2 10
Թրամվայ 5 0/0	Ղ. գ. ք.	1 45
Լավրիօմ (մատէն)	ֆր.	

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՁԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտն	Ղրշ. Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	109 32
Ֆրանսըզ ալթունու	87 30
Բօլ	88 10
Գերմանիա ալթունու	51 25
Պէնեպ մէճիտիյէ ֆարգը	4 20
Մէթալիք ֆարգը	13 20
Պագըր ֆարգը	63
Պէշլիք ֆարգը	11 20

Գարպօն գայմէսի գարիք

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՁԱՍԸ

Էն եիւքսէք	160 30
Էն աշաղը	161 10
Սաաթ 8	159 30

Պագըր հիսասը իլէ, 100 ղ. ուշլուգ գայմէ, 100 ղ.

ՏԱԼԽԻԼԻՅԷ ՎԷ ԽԱՐՎԱՃԻՅԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Տարը Շուրայի ասքէրի բիեասէթի վէքեալէթինտէ պուլունան Ֆէրիդ աթուֆէթլու Հիւսնի բաշա հազրէթլէրինէ,

Խասսա օրտույի հիւմաեունու բիեասէթի Ֆէրիքլիք բիեթպէյի ռէֆիկէսի իլէ միրիլիվա սաատէթլու Հաֆիզ բաշա հազրէթլէրինէ,

Սէր գուրէնայի հազրէթի չէհրիեարի սապըգ սաատէթլու Էսհէմ էֆէնտի հազրէթլէրինէ բիեթպէյի ուլէա սընրիքը էվվէլի թէվճիհ պայրուլմուշ տուր։

ՍՈՒՀԷ ԵԱ ՀԱՐՊ

Ղայրէթի վաթանէյէ պիր պիւյիք պօրճ տուր, վէ պու պօրճու իքա իթմէմէքլիք նամէրուլիք վէ խիեանէթ տիր։

Նասըլ քի էն մուազամ զաթլար տախի իգրար իթմէքտէ, վէ աշիքեար սուրէթտէ սէյլէմէքտէ տիրլէր, միլքիմիզ պիյիւք պիր թէհլիքէ իւզրէ կէչիրմէքտէ, վէ վիքէլայի Ֆիլսամ հազարաթը, պիր ղայէյի աղիմէ թահթընտա պուլունմագտա տըր։

Պիյիւք քիչիք վէ հէր սընրքի թէպաա իւզէրինտէ, Ֆէվզէլատէ պիր չէվգ ու ղայրէթի վաթանէյէ կէօրիւլմէքտէ տիր, պունու քիմսէ ինքեար իսէմզ, վէ պու սույզու կէրչի հատտէն զիեատէ չաեանը մէտհ ու սէնա տըր, լաքին, հէր տույզու վէ հէր ղայրէթէ, էմրի պասիրէթին իլավէ վէ տէլալէթի տախի էհէմմիյէթատէն տիր։

Տէվլէթլու Մէհէմմէտ Ռիշտի բաշա հազրէթլէրի, բէք կիւզէլ խղահ պուեուրմուշլար տըր, պիր միլքին իսթիգլալիյէթի, վագասա, օ միլքին բուհու մագամընտա տըր, վէ օ եօլտա հէր նէվի մէրտլիք վէ ֆէտաքեարլըգ կէօզէ պընմալը տըր, լաքին, հարպ աֆէթի, պիր միլք ու միլլէթ իչին, էն պիյիւք աֆէթլէրտէն պիրի օլտուղունտան, միմքին օլտուղու մէրթէպէ, անտէն տախի իմթինապէ էզճան ու տիլ չալըշըմալը տըր։

Տէվլէթճէ պէյզէ մէսէլէլերի, ասլէսէվլիէ աֆէթի հարպ հալ իտիպիմիզ տիր։ Վէ հուգուգ մուհաֆազասը լազըմ ելէլթիկինտէ, վագասա հարպ աֆէթինտէն իմթինապ իթմէքտէ մէրտլիք տէյիլ տիր, վէ նասըլքի, պիյիւք քիչիք քեաֆիէյի Խալամը, չու մէրտլիկի թէսամիյլէ իմրա իթմէք նէյզեթիյէ, իպրաղը ղայրէթի վաճանէյէ քեամիլէ իտէրէք, հա՛բպ, հա՛բպ, տէյի պաղրըշմագտա, վէ միլքին իսթիգլալիյէթինի, քէնտի գանլարը յա սաթքն ալմագըղը հազրը ու միւնթազրը պուլունմագտա, վէ ճիհանը թահտին վէ հայրէթինի մուճիպ օլմագտա տըրլար։ Ֆագաթ, էսէֆ օլունաճագ պիր նոգթա վար տըր քի, զիեատէպիյէ տիզդաթ օլունսա ճայիզ տիր։

Հէր քէս հազրէյա, հարպ աֆէթինտէն դօրգաուզունտան, միմքին օլտուղու հալտէ, տէրքեար օլան զայէ վէ միւշքիլաթը, սուչ իւզրէ թէսվիյէ վէ տէֆ օլունմասընը արզու իթմէքտէ, վէ չու էսէրի տէ Գօնֆէրանստան պէքէքմէքտէ իտիլէր։ Հալ պու քի խալգըն չու էմէլինին պօչա չըգտըգը չէյզէ տուրսուն, ալթը տօսթ տէվլէթին սէֆիրլէրի տախի բայրաթախթըմըզը թէրք իթմէքտէ օլտուղալարընտան, վէ պունուն իսէ նէ նէյզեթ վէ նէ մազսէտ մէպնի օլտուղու պիլինէմէտիկինտէն, միսթէզրաղը չիւբհէ վէ էնտիչէ օլմահա պաշլամըշ տըր։

Պու թէրք իտիլտէն մազսէտ, վաթանըմըզա պիր տօսթլո՞ւգ մուտտուր, անը տէյէմէյիզ վէ իւմիտ վէ իթիգատ տախի իտէմէյիզ։ պիր տիւշմէնլի՞ք մի տիր, անընտա պիլէմէյիզ։ Ֆագաթ, չու տահիկ տիր քի, չու մէսէլէ հալլ օլունճահա գատտար, խալգճա ղարարտան պաշգա պիր էսէր վէ նէթիճէսի օլամահաճագ տըր։ չիւնքի, ասլզ ու իթա վէ թիճճարըզգճա տէրքեար օլան տուրկունլուգ, տէվամ իտէճէք, վէ պէյլքի տէ տահա ֆէնա օլաճագ տըր, չիւնքի աթրյան թիֆէնգ պիր ատամը գօրգուտտուզ, հալ պու քի տոլու տուրան թիֆէնկին պին ատամը գօրգութտուզու կիպի, տէրքեար օլան հարպ վէ տիւշմէնլիքտէն էկէր պիր գօրգու հուսուլէ կէլիր իսէ, մէճհուլ պիր հալտէն, պին գօրգու պին զարար հուսուլէ կէլէճէկինտէ չիւբհէ եօգ տուր։

Քեար եա զարար, իյիլիք եա ֆէնալըգ, պիր իշ չարուգ սուրէթտէ իճրա օլուր պիթէր իսէ, հէր քէս տէ օնա կէօրէ իշինի պիլիր վէ տէվամ իտէր, վէ եավաստ պաշընին տիւշիւնիր։ Վազասա, հարպ տիմէք աֆէթ տիմէք տիր, լաքին, չիմտիքի հարպլարտա պիր իյիլիք վար տըր, ավ վագըթի զարճընտա խութամ պուլմագտա, վէ ալթ եա իւսթ, իքի թարաֆ տախի քէնտի իշինէ մէչղուլ օլմագտա տըր։ Հալ պու քի չու պիզիմ չիմտիքի հալիմիզ պունուն տապան տապանա զըտտը տըր, թէքմիլ մէհհուլիեէթ բէնչէսինտէ պուլունմադտաեը։ պիզիմ թարաֆտան իլանը հարպ խուլէճէկինէ տայիր պիր պէչուրէթ վէ պիր մէճպուրիյէթ կէօրիւլմէքտէ օլմատընը կիսի, մուխալիֆ թարաֆտան տախի էյլէ պիր իշարէթ կէօրիւլմէմիշ տիր, վէ մազալահ, պու հալին պէյզէ այարճա տէվամընտան, զիեատէսիյլէ գօրգուլմագտա տըր։

Պիզէ գարշը իլանը հարպ, պաշգա պիր թարաֆտան օլմահըգ, իլլա Խուսիա թարաֆտան օլմասը իհթիմալէն տիր, վէ իբի սէպէպէ մէպնի, անընն տախի օլմասը շիւբհէլի պուլունմագտա տըր, եանի պիրինճիսի, մասլէճէ տէրքեար օլան տարըզըմըզտան իսթիֆատէ իտէրէք, խալգըմըզըն խարապընը, վէ տէվլէթին ըէք պիյիւք մէսարիֆաթա տիչար օլմագըզը։ Վէ նիհայէթ պիթիւն միլքին չու եիւք ալթընտա էգզիլմէսի նէյզեթի ֆասիտէսիյլէ, իչի պէյզէճէ ուզաթմագ, վէ հէմիշէ հուտուտլարտա տէօրթ պէշ եիւզ պին ասկէր պէքէքտիրմէքլիկէ պէղի մէճմուր իթմէքտիր քի, վագասա պիզիմ իշին, պու ֆէթ, հարպտան հատտէն զիեատէ պիյիւք պիր ֆէթ սաեըլտա սէպ տըր։ Վէ իքինճիսի տախի, Խուսիա ճէնուպ օրտուսու պաշգամանընը օլուպ, վէ Խուսիա իմբէրաթօրու պրատէրի օլան կրան տիւգ Նիգոլանընը քէյֆիպիզ օլմասը տըր քի, մէչարիլէյհ իյի օլմասըգճա, էկէր նէյզեթտէ վար իսէ պիլէ, իլանը հարպ իտիլմէյէճէկինտէ, պիղճէ չիւբհէ եօգ տուր։ տիմէք տիր քի, պիզիմ, մազալահ, էկէր պու մէճհուլ հալ, եա հարպ, վէ եատա սուլհ թարիգիյէ հալլ վէ ատֆ իսիլմէսիքճէ, էէնիտէն իսլահաթ վէ թարագգըեաթա պաշլաեատանաճաղընընը չէյզէ տուրսուն, խարիճտէն օյան թիճճարլըղա տախի պիթիւն պիթիւն ակթէ արզ օլաճաղընտան, էլ վէ ատագլարընընը պաղլը կիպի գայատաղընընը պէտիրի տիր։

Պու հալտէն գուրթուլմագ իչին իքի պիյիւք իսմիտիպիզ վար տըր, պիրի ճէնապը հալգտան գրրդ միլեոն խալգա լնայէթ, վէ իքինճիսի տախի, վիքէլայի Ֆիլսամ հազարաթը թարաֆընտան ղայրէթ, էմրի պասիրէթ, վէ պիւտնաղարի տիր։

Ավսթրիա բոսթանէսինէ վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆնամէյէ նազարէն, ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ Վարնատա պէքլէնէն Վիէննա բոսթասը, անճագ բազար ախշամը վասըլ օլուպ, Ավսթրիանընն Լոյտ գումբանեասը վաբօրունա թահմիլ օլունմուշ տուր։ Վաբօրը մէղքիւր հէր նէ գատար լիմանտան հարէքէթ իթմիշ իսէ տէ, Ֆուրթունա սէպէպինտէն Վարնա ճիվարընտա պիր լիմանա չէքիլիպ Տէրիսաատէթէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմէք իչին Ֆուրթունանընն թէսքինինէ մունթազըր օլմագտա տըր։

Ավսթրիա բոսթանէսինտէն պէլտրիլտիկինէ կէօրէ, տիւնքի կիւն լիմանընընդան հարէքէթ իտէճէք օյան բոսթա վաբօրու, քէղա Ֆուրթունա սէպէպինտէն պու կիւն հարէքէթ իտէպիլէճէք տիր։

—Ինկիլթէրրա սէֆիրի սըր Հէնրի Էլիսթ հազրէթլէրի կէչէն կիւն Սաարբրաղամ հազրէթլէրի իլէ վուգուս պուլան միւլագաթընտա, սէֆիրի միւշարիլէյհ սուրէթի մախսուսէտ օլարագ մէմալիքի Շահանէտ սաքին օյան Ռուհարը թավսիեէ իթմիշ օլտուղու Ֆար տիւ Պոսֆորտա կէօրիւլմիշ տիր։

—Սիֆէրանընն Իսթանպուլտան հարէքէթլէրի միւնասիպէթիյլէ, Տէրիսաատէթտէ գալան սիֆէրանընն էն գատիմի Պէլճիգա սէֆիրի Մ. Կրէնպէրկ պուլունուեօր։

—Գօնֆէրանս մուրախխասլարը 40 կիւն զարֆընտա տօգտուգ իմթիհան էվվէլիեէ վէ տօգուգ իմթիհանեի ումումիեէ օլարագ, 18 տէֆթա թէճճիմիւ իթմիշլէր տիր։

—Մուսկիրի Սիբուր Ֆըրգաթիյնի, տէրուէնինտէ Սէլֆիլքէլտէն 2000 նէֆէր ասքէրի Շահանէ օլտուղու հալտէ, Տէրիսաատէթէ կէլիր իքէն, Սիսամ աշըգլարընտա մաքինասընընդան պաշ սիլինտիրի բարալանմըշ, վէ պու ճիհէթլէ հարէքէթտէն զալմըշ օլտուղունա, էնէլքէն ի Թիմարիյլէ Սիսամ լիմանընա կէլէպիլմիշ, վէ օրատան վուգուսի հալի մագամը նէզարէթէ թէլէկրաֆլա պիլտիրմէսի իւզէրինէ, Խամայիլ վաբօրու կիտիպ, պէնտ իլէ, պօղազա գատար կէթիրմիշ, վէ հավամուխալիֆ օլմագ միւլապէսէսիյլէ, պօղազտան պու թարաֆա կէլինէմէճէկի անլաշըլմասը իւզէրինէ, մէգքիւր Խամայիլ իլէ պօղազտա թէսատիֆ խոէն Պասէլ վաբօրու ասքէրի ալարագ, Տէրիսաատէթէ կէլմէքտէ օլտուղու իշիտիլմիշ տիր։

—Բուսֆորուգտան կէլէն պիր եօլճունուն ռիվաեէթինէ կէօրէ, Թունա թարաֆընտա մէվգէյի հարպիեէ սիւրթիլէ թահքիմ, վէ ասքէրիճէ թագվիեէ օլունմագտա օրուպ, պիր հափթա զարֆընտա էթրաֆտան 83 պին ասքէր վիրուա իթմիշ տիր։

—Եաչտան յունվար 12 թարիխյլէ Վիէննա զազէթալարընա եազըլըեօր քի, Ֆինէֆ օրտուսունտա կէօրիւլմէքտէ օլան զայրէթէ պագըլըր իսէ, Բուսիա ասքէրի պու կիւնլէրտէ Բրութ նէհրինի կէչէճէք իմիշ։

—Լօրտ Սալիսպըրի, Ֆամիլեասը վէ մաեէթի իլէ պէրապէր Սէրէս նամ վաբօրա բաքիպէն, տիւնքի կիւն հավանընն մուխալիֆ օլմասընա նիսպէթէն Պրինսիպի թարիգիյէ վէ Բիրէ լիմանընա ուզրամագ իւզրէ։ Տէրիսաատէթտէն հարէքէթ խյէմիշ տիր։ Հավանընն միւսայիտ օլմամասընտան տօլայը, չիմտիեէ գատար պուրատա գալմըշ օյան տիկէր մուազամ տէվլէթլէրին սիֆիքրա վէ մուրախխասլարը տախի պու կիւն եարընն Տէրիսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք տիրլէր։

—Իբէթ տէէլի մուազամանընն պուրատա գալան մասլահաթ կիւզարլարը Լու աթիտէքի զէվաթ տըր։

Բուսիա. — Մ. Նէլիտօֆ.

Ամանիա. — Տօքթօր Պիւչ.

Ինկիլթէրրա. — Մ. Ֆօսլէն.

Ֆրանսա. — Մ. Մուլի.

Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան. — Մ. Հէրպէրթ.

Իթալիա. — Մ. Կալվակինա.

—Սապահընն բիվաեէթինէ կէօրէ, Ամանիա տէվլէթինին Տէրիսաատէթ սէֆարէթի, մասլահաթ կիւզարլըղա թէպրիլ օլունճագ իմիշ։

—Էվվէլքի կիւն սիւֆէրա վէ մուրախխասլար հուզուրու Շահանէէ էշգմագ իսթէմիշլէր իսէ տէ, Սատրազամ հազրէթլէրի զաթը հազրէթի Բաթիշահինին ճիւղիճէ նամիզամ օլաուզունտան, քէնտիլէրինի գապուլ պուեուրմաճաղլարընը մաէթէթէսիֆ սէնեան պուեուրմուշ տուր։

—Մաթպուաթ Նիզամնամէսինի թանզիմէ մէմուր օյան գօմիսիոն տիւնքի կիւն տախի իճթիմա իթմիշ տիր։

—Տիւն Իթալիա սէֆիրի Պասը Սիրէէ ազիմլէլ, Սատրազամ հազրէթլէրինէ, վէ անտէն սօնրա Խարիճիեէ նազարը Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրի Պէյօղլունտա պուլունտուղլարը ճիհէթլէ Խարիճիեէ միւսթէշարը Ալէքսանտր էֆէնտի իլէ կէօրիւշիւպ, վէտտ իթմիշ, վէ մասլահաթկիւզար գալմագ օյան զաթը տախի թագտիմ իթմիշ տիր։

—Կէչէն ճիւմաա իրթէսի կիճէսի եունան էլչիսի Մ. Գունտուրեօթի սիֆէրաեա պիր զիեաֆէթ վէրմիշ, վէ օրատա Ինկիլթէրրա էլչիսինտէն մատտա ճիւմէսի հազը պուլունմուշ տուր։

—Տիւն Խարիճիեէ նազարը Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրի, Պէյօղլունա ազիմլէլ, կիտճէք օյան սիֆէրա վէ մուրախխասլարա ասամի վէ տաեը իբրա իթմիշլէր տիր։

—Ինկիլթէրրա ասքէրի զապթանընտան դարատան Ֆերէկա նամ զաթը Պամուսմ իսթիքեամաթընը սէյր վէ մուտանէնէ իչին օլ թարաֆա ազիմէթ խայճէկի իշիտիլմիշ տիր։

—Մէմալիքի էհնէպիեէտէ պուլունան սիֆէրայի Սալթանաթը սէնիյյէ, տայիրէլէրինտէ պուլունան չէհայէնտէրլէր իլէ պէրապէր մէհրուհիյն վէ խասթակեանը ասքէրիէեէ իեանէեէ մէմնունիեէթլէ միւպաշէրէթ իյլէմիշլէր տիր։

—Տէյլի Նիուզ զազէթասընա Տէրիսաատէթ մուխպիրի Թարաֆընան դէկտ. Ֆթարիխիյլէ շէոյլէ եազըմշ տը.

Բաղար իրթէսի կիւնիւ գօնֆէրանսա հէր նէ գատար միւպահասաթ վէ մուզաքէրաթ օլտու իսկ տէ, պիր նէթիճէեէ վասըլ օլունամաեաճագ տը։ Նէթիճէյի մէշհուտէ շու տուր քի, տէվլէթլէր պէյնինտէ իթթիֆագ պագի տիր։ Տէվլէթլէր, մուգատէմի գօնֆէրանսընը իթթիխազ իթտիկի բրօկրամընը գապուլինտէ իսրար կէօսթէրիեօրլար։ Վէ Օսմանլըլար իսկ պունա մուգապիլ օլարագ, շու լահիհաեը գապուլտէն իմթինա իյլեեօրլար։ Դեկտեմբեր 23 թարիխիյլէ օլան իլք իճթիմատէն պէրու հալ պէօյլէ տէվամ իտիեօր, վէ հիչ պիր կէօնա թէպէտիւլ կէօրիւլմէմիշ տիր։ Պու հալին նէ գատար տահա տէվամ իյլեեէճէկի պիլինէմէեօր։ Տէվլէթլէր քէնտիլէրինին թալէպլէրինի թէճէտտիւտ իթտիքճէ, Օսմանլըլար ըէտլէրինի թէքրար իյլեեէպիլիրլէր։ Մէսէլէ շուրասը տը քի, իլք եվվէլ քիմ եօրուլմագ տը։ Իհթիմալ իսկ, Օսմանլըլարընը, տէվլէթլէրին իտէմէեէճէկի գատար իրարէն հարէքէթ իթմէլէրինտէ տիր։

Հալ զարիպ պիր սուրէթ քէսպ իտիեօր։ Գօնֆէրանսընը քեաֆֆէյի հարաքեաթը, շիմտիեէ գատար պէր վէճհի աթի խիւրսա օրունապիլիր։ Գօնֆէրանս իճթիմա իտէեօր, վէ Օսմանլըլարա լահիհաեը գապուլ իյլեեիպ իտէմեեէճէքլէրինի սիւալ իյլեեօր։ Օսմանլըլար «խաեը իտէմեեէճէկիզ» ճէվապընը վէրիեօրլար։ Պունուն իւզէրինէ Էվրօբա մուբախասալարը «պիզ իչ կիւն տահա պէքլէրիզ» տէեիպ, իչ կիւն պէրլրլէր։ Թէզա եէվմի մուայեէնտէ իճթիմա իյլեեէրէք, մուամէլաթա պաշլարլար։ Իշթէ պու պիր թօհաֆ հալ տը։

Լօրա Սայիսպէրի ուզուն պիր նութգ իրատ, վէ գօնֆէրանսընը լահիհասընտա մունտէրիճ օրան թէէմինաթ լիւզումունու պէեան իտիպ, «շու լահիհա Սրրպէսթանա տայիր բրէնս Կրյագօֆուն իրսալ էյլէտիկի թագրիրատ միւնտէրիճ օրան Ինկիլթէրրա էսասը իւզէրինէ միւպթէնի տիր» տէր։ Օսմանլըլար «խաեը պէօյլէ տէյիլ տիր տէեիպ, սրը Հէնրի Էյլբթատան ալաղ էյլէտիկիմիզ ասըլ Ինկիլթէրրա էսասը օրան մալիւմաթա քեամիլէն մուզայիր ալաղ իթմէյիշ օրատա զունու» սէօյլէեօրլար։

Օսմանլըլար պէյնէլմիլել պիր գօմիսիօն ագա օրունաճագ եէրատէ, Շէվքէթ բաշանը մուհաքէմէ իտէն գօմիսիօն կիպի թէպատի Եահանէատէն միթէչէքքիլ վէ Պապը Ալիսէն միւնթէխապ պիր գօմիսիօն թէշքիլի իտէեօրլար։ Պատագաթ պու թէքլիֆ գապուլ օլունմաը։ Տէվլէթլէր թէնսիպատը ճէտիտէտէ վատ օրունան իրսահաթըն «իճրասընա նէզարէթ իչէն գօնսօրսիաթատան միրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէքլիֆ իտէեօրլար։ Պատախի ըէտտ օրունու։

Ֆրանսա մուրախխասը պիր իթթիֆագ վուգուի իլէ, մուհարէպէտէն իճթինապ իչին բէք պիւյիւք պիր արզու կէօսթէրիեօր։ Միտհաթ բաշա հազրէթլէրի լօրտ Սալիսպըրիյլէ պէ թէքրար միւլագաթ իթտիքատէ, «Էվրօբա, տէվլէթի Ալիէեի իզդաճ իյլէտիքճէ, պիր ճինէթ իթմիշ օլուր, չիւնքի պու գաղիեէ պիր մուհարէպէյի ումումիէյի միւնթիճ օլապիլիր։ Լէհիսթան Ռուսիա ալէյհինէ, վէ Մաճար Ավսթրիա ալէյհինէ իսեան իյլէեէրէք, Ալմանեա տախի Ֆիլէմէնկի զապթ իթմիշ օլաճագ տը։ «Եէտի Ենինէ միւշարիլէյհի հազրէթլէրի, գօնֆէրանսատան տահա նաֆի խաֆիէն շէրաեթի հասէնէ թէքրիֆ իտէն, վէ Պապը Ալիեի պու վէճհ իլէ մուզավէմէթ թէշվիգ իյլեեէն Ռուսիա օրմաեըգ, Ալմանեա օլտուզունու իմա պուեուրտու։ Պապը Ալի նիհաեէթ բէտտ իթտիկի հալտէ, նէ խաթթը հարէքէթ իթթիխազ օլունապիլէճէկի իւզէրինէ, իչ իմբէրաթօրլը պէ յինինտէ մուխապէրէ օլունմագտա օլտուզունու զանն իյլէրիմ։

— Դօրէսբօնտանա ժէնէրալ Օթրիշիէն նամ զազէթանընը յունվար 3 թարիխի Նիւսխէսինտէ շու աթիտէքի շաեանը տըգգաթ վէ միւթալաա պէնտ օգունմուշ տուր.

«Կէչէն բէնշէմպէհ կիւնիւ հալլ ու թէավիեէսի մէմուլ օլունան միշքիլաթ եինէ բաղար իրթէսի կիւնիւնէ թէէխիր իտիլտի։ Միւխթէլիթ գօնֆէրանսընը ազասը, իթթիֆագ իտէպիլմէք իւզրէ գաթիէն պիր սուրէթ պուլմագլըղա մուվաֆֆագ օլամաեարագ, եէվմի մէզքիւրատ թէրսանէյի ամրէտէն հարէքէթ իյլետիլէր։

«Պու սուրէթ քէմալի խահիշլէ թարաֆէյնատէն արանըլարագ, ասապա նիհաեէթ պուլունաճագ մը տը։ Շու շիմտիքի սաաթ, տէվլէթի Օսմանիեէ իչին ազէր պիր սաաթ տը։ Տօսթ վէ տիւշման պունու կիզլէեէմէզ։ Տէվլէթի միւշարիլէյհա իչին, մատատ եալընըզ սուլհ եախօտ մուհարէպէ մէսէլէսի օլմաեըգ, պիլաքս քէնտի միւսթագպէլիին վէ պիլ քիւլլիեէ թէճէատիւտիւնիւն մէսէլէսի տիր։ —Իլանը հարպ իտիլտէրտէն սօնրա, գա ունու էսասն նէ՞ օլուր։ Հէր թարաֆտան սիլահ շամանթալարը իշիտիլտիկի, վէ սէլ կիպի գան ագտարը, վէ ազրարը չախսիեէ նիհաեէթ տէրեճէտէ թահրիք օլմուշ օլտուզունու հալտէ, էն զիեատէ ճէսուր օլան վէ պիր մէմլէքէթի իսլահ իթմէք թասավվուրունտա պուլունան ատէմ նէ՞ եարարլիլիր։ Զաթէն մուհարէպէ տիմէք, մահվ ու խարապիեէթ թէշէպպիսիւ տիմէք օլուսա, կիւլլէլէրտէն խարապ իտիմիշ օլան արզըն իզէրինէ, բէք նատիրէն մէտէնիյեէթ վէ հուրրիեէթ թօխումըրը էք՝էպիլիր։

Պա խուսուս շու շիմտիքի վազիթտա շիւպհէ եօգ տուր քի, իլանը հարպ, զարար ու ատավէթլէրին բաթլամասընա պիր ալէամէթի մախսուս օլարագ, մէզքիւր տղրազը չախսիեէ, վազը օլաճագ գավկարտատա սէրպէսթ մէյտան պուլաճագլար տը։ Վէ պու գավկարտա ասքէրին իպրազ իտէճէկի ճէսարէթի օլմաեըգ, իլլա խրրա ու տէհշէթ օլաճագ տը։ Իմտի պէօյլէ պիր էնտատ իսլահաթտան պահս իթմէք, վէ գանունու էսասի մատէրիրինի պիլ իճրա, մէպուսատը ինթիխապ իյլէմէք, մէ հարատատա ասքէրի

եէտէն տօլաեը պիլ ճիւմլէ եօլլար գարատըլմըշ օլտուզու թագտիրտէ, ինթիխապ սանաըշընա գուրա պըրագմագ իւզրէ, մագարրը հիքքիմէթէ կիտէճէք օլան էհալիեի սըրասընա գօյմագ, միւմքին օլապիլիր մի։

«Սո՛ւլհ, սո՛ւլհ. իշթէ Միտհաթ բաշա հազրէթլէրի եալընըզ պուզէմին իւզէրինէ իսլահաթ պինասընը գավիէն թէէսսիս իտէպիլէճէք տիր։ Միտհաթ բաշա հազրէթլէրինին սայ ու զայրէթլէրինէ տըգգաթ, ճէսարէթինի թահսիյն վէ քիւսթախլըզընա թէհայեիւր իյլեեէն Էվրօբա տէվլէթլէրի, մէմուլ իթտիքլէրի իւզրէ, բաշայի միւշարիլէյհին Օսմանլըլարընը էսկի իմբէրաթօրլուղունու թարագդը վէ թէգատիւմ թարիգի ճէտիտլէրինտէ իլէրի վարտըրմագլըղա մուվաֆֆագ օլտուզունու կէօրիւրլէր իսկ, պիլ իթթիֆագ մէմնունն վէ մէսրուր օլաճագլար տը։

«Էվրօբա մուազզամ տէվլէթլէրի, Միտհաթ բաշա հազրէթլէրինին շու իդպալէ նայիլ օլմալարընը արզու վէ թէմէննի իտէրլէր, վէ հէր նէ գատար միւշարիլէյհ հազրէթլէրի պիզզաթ քէնտի տօսթլարընընա նասիհաթլարընա, վէ մուազզամ տէվլէթլէրին գարարլարընա խայլի վագըթտան պէրու մուխալիֆէթ իլէ զաեէթ մուխթարալը պիր հալտէ պուլունմագտա իսկ տէ, տիւէլի միւշարիլէյհիմա պունտան տօլաեը եինէ գօրգմամագտա տըրլար։ Ֆիլվագը տէվլէթի Ալիեէնին էրպապը բօլինիգասը թարաֆընտան ըէք զիեատէ շաեանը տըգգաթ տէրեճէտէ պիր ֆիքքարը միւսալէմէթքեարանէ իպրազ իտիլտիկինի, վէ պունլարընը էֆքքարը տօզրու օլտուզունու հէրքէս պիլիր վէ թաստիգ իտէր։ Ֆագաթ կէչմիշ, կէչմիշ տիր, վէ էկէր հալը հազրա քէնտինին միւրատընա նիսպէթէն, ճէֆալը պիր կէչմիշ զէմանընա տէքրընը չէքտիրմէք լազըմ կէլիր իսկ, նէ՞ եարմալը տը։

«Պու էօյլէ պիր ֆելաքէթ տիր քի, քիմսէ օնտան նէ գուրթուլապիլիր, վէնէտէ գուրթուլմագլըգը միւլահաղա իտէպիլիր։ Զիւնքի հագրգաթէն կէչմիշ զէման, հիւսնի նիեաթտա պուլունան պիր Բատիշահընը վէ իսլահաթ թարաֆտարը օլան պիր Սատրազամընը գարշըսընտա պիր աղ զիեատէճէ թարիպ օլմալարը իչին, Էվրօբա տէվլէթլէրինէ հագգ վէրմիշ իտի։ Հէր նէ հալ իսկ, պու կիւնքի կիւնտիրլօմաթլար պաղը նօղթալար իւզէրինէ իթթիֆագ իթտիլէր, վէ հէր նէ տախի օյսա պու իթթիֆագ մուհաֆազա գըլընաճագ տը։ Պինաէն ալէյհ նէ միւլահաղթը չախսիեէ, նէ տէրեեիր, վէ նէ միւսթագպէլիին կ օրիւնիշիւ մէզքիւր էսասը իթթիֆագը պոզամեաճագլար տը։ Էվրօբա, քէնտի զաննընա նապարէն, միւսաատաթը միւմքիւնէնին սօն տէրեճէսինէ վարմըշ, վէ տէվլէթի Ալիեէնին հաղ հազրը հագգընտա միւմքին օլան պիլ ճիւմլէ ֆէատքեարլըզլարը տիրիլ իթմէմիշ տիր։ Վէ չիմտի տախի Պապը Ալինին իրարատան ֆ՝բաղաթ կէլմէսինի թալեպ իլէ, չու խուսուս պիզզաթի տէվլէթի Ալիեէնին մէնաֆիի իգթիզասընտան պուլունտուղունու զանն իյլէմէքտէ տիր։

«Անճագ, գանֆէրանսըն թէքլիֆլէրի ըէտտ պուլունտը իսկ, նէ՞ հուսուլէ կէլմէճէք տիր։ Ֆեաֆֆէմի էլչիլէր տէրհալ Իսթանպօլտան հարէքէթ իտէճէքլէրինտէն, տէվ-

լէթի Ալիեէ եալընըզ գալաճագ տը։ Վէ էկէր տէվլէթի Ալիեէ իլէ Ռուսիա պէյնինտէ մուհարէպէ զուհուր իտէր իսկ, Էվրօբա պիթարաֆ գալաճագ տը։ Պունտան պաշգա, մէզքիւր մուհարէպէնին տօզրուտան տօզրուեա քէնտիսինին մէնաֆիյի մախսուսէսինէ թաալիգ իտէր ճիհէթի օլմատըգճա, հիչ պիր տէվլէթ հարպա գարըշմաեաճագ տը, հալպու քի տէվլէթի Ալիեէ մուավենէթ իչին, հիչ պիրի սիլահպէտէսթ օլմաեաճագ տը։ Պու հալտէ տէվլէթի Օսմանիեէ, քեամիլէն եալընըզ գալաճագ տը. վէ քի՞մ տիեէպիլիր քի տէվլէթի միւշարիլէյհա, պիլ ճիւմլէ էհալիսինի սիլահ ալթընա տավէթէ մէճպուր օլաճաղընտան, ազ վագթտա նուֆուս վէ ագճէճէ մահվ օլմաեաճագ տը, վէ միւսթագպէլի սուրէթի հասէնէտէ օլապիլէճէք իքքէն, նապէտիտ օ՞լմաեաճագ տը։

«Պապը Ալի պուրասընը էյիճէ տիւշիւնմէլի տիր, վէ նէթիճէսի մուզիրը օլապիլէն պիր մուհարէպէեէ աթընմագտան էվվէլ, իչ պուքեաֆֆէյի միւլահազաթը վէզն իյլէմէլի տիր։ Շիւբհէ եօգ քի միւսալէհա բէք պահալը սուրէթլէ սաթընը ալընմամալը տը, վէ քէզալիք շիւբհէ եօգ տուր քի, պաղը ֆէվգէ՝տաէ ֆէտաքեարլըգ ար տըրլ սայի գաստ եէրինի թուբթապիլիր, պինաէն ալէյհ Պապը Ալի պու խուսուստա գարար վէրմէզտէն էվվէլ թէրէտտիւտտէ պուլունաճագ տը։

«Պիզ էօյլէ իմկեաթ օլմուշուզ տուր քի, շու էնատտէ տէվլէթի Ալիեէնին թալէբինէ մէսուլ օլան զաթլար, —իչլէրինաէն պիրինին պի հագգընը պէեան պուեուրտուզու իւզրէ—քէնտիլէրինի իհթիմալ քի տաքիլի իհթիլալ իլէ մուհարէպէ արասընա գեեան պիր գարար էօնիւնտէն կէրի սավուշաճագ տըրլար։ Վէ էկէր մութլագ սուրէթտէ պիր շէյի իհթիեար իթմէք իճագ իթսէ, աշիքեար տը.քի պու խուսուս վիճտան սահիպի օլանլար իչին վաթանա այիտ պիր տէրտ տիր, վէ պու տէրտ հուզուրունտա, էն զիեատէ թէէմին օլմուշ օլանլար վէ ճէսուր պուլունանլար պիլէ տիթրէմէքտէն խալի օլամաղլար։

«Լաքին Իսթանպօլտան ալընան սօն խապէրլէրէ նազարէն, Էվրօբանընը տիրաեէթի պու միւնասիպէթսիզլիկին էօնիւնիւ ալմագտա տը։ Մուրախխասլար քէնտիլէրի պիլէ, զաթը հազրէթի Բատիշահինին վիւքէլասընընը շու զաեէթ նազիք հալլէրինի անլամըշլար տը։ Պունուն իչին միւմքիլ յհիւմ մուրախխասլար, վիւքէլաեի միւշարիլէյհիւմիւ մուզիրը պիր հալէ իյսալէ սագընարագ, մուհարէպէ նէթիճէլէրինէ տիւչար օլմագ մէճպուրիեէթիլէ միւսալէհաեը մուհաֆազա իյլեմէք իմքեանը արասընա, միւսալէհաեը թէրճիհ իյլեմէք թէտապիլէրինի քէնտիլէրինէ իպրազ իյլեեէճէքլէր տիր։ Թէքմիլ Էվրօբա սուլհա միւհթաճ տը, հալպուքի տէվլէթի Ալիեէ միւսաէհաեա սայիրլէրինտէն զիեատէ իհթիեաճը վար տը։ Իմտի էկէր տէվլէթի միւշարիլէյհա, օլ պաղտէ գավլիէն մէմուլ իթտիկիմիզ իւզրէ, զաեէթ պիյիք ֆէտտաքեարլըգ էթմէքքէպին միւսալէհա իթմէք իսթէր իսկ, օլ խուսուստա թէրէտտիւտտէ պուլունմամալը տը։ Զիւնքի պու մատատ քէնտիսի իչին գբյմէթ գապուլ իթմէզ պիր էյիլիք տիր, վէ պունունլա տէվլէթի Ալիեէ շիմտիեէ գատար շիւպհէ իտէնլէրէ, քէնտիսինին թէճէտտիւտ արզուսու գաթիէն խալիս օլտուզունու, վէ թարիխճէ պիր լուզէթ մուճիպինճէ, Դանունու էսասիյի Օսմանիեէնին պիր հագգգաթ իտուկինի իսպաթ իտէպիլէճէք տիր։»

—Կէչէն բազար կիճէսի, պիր Ինկիլիզ վաքօրունուն Մէհէմմէտ Ալի նամ ֆէրգաթինինէ չարբարագ, զարգ օլտուզունու եազմըշ իտի։ Պու պապտէ Լէվընթ Հէրբլտ զազէթասընտա աթիտէքի թաֆսիլաթ կէօրիւլմիւշ տիր։

Մէզքիւր վաքօր Նօրթը Ճայտս նամ գումբանեանընն ժօզէֆ Լբվ իսմինտէ վաքօրու օլուպ, գաբատան Ճօնսընընը թահթը գօմանտասընտա օլտուզու հալտէ, Ճիպրալթարա կիթմէք իւզրէ, արբա հումուլէսի իլէ Ֆէօսթէնճէտէն լիմանըմըզա կէլմիշ, վէ տէրունինտէ երկիրմի պիր նէֆէր թայիֆէսի պուլունտուզու հալտէ, քէօմիւր ալմագ վէ պաղը թամիրաթ իճրասը իչին պիր գաչ կիւն Պօղազ իչինտէ տէմիր աթմըշ իտի։ Կէչէն ճումաա իրթէսի ագշամը, ալաֆրանկա սաաթ ալթը բատտէրլէրինտէ, Պէշիքթաշ սէրայը իլէ Զբրաղան սարայը հիւմաեուունու արասընտա պուլունտուզու եէրտէն տէմիրի ալբպ, գբլավուզու տախի կէրի կէօնտէրտիքտէն սօնրա, գաբատան, վաքօրուն հարէքէթի թէէմին իտիրմիշ զանն իտէրէք, վաքօրը գանալըն օրթասընա էնտիրիր իսկ տէ, հավա ֆէնս օլուպ, բիւղկեար էսմէքտէ, վէ եաղմուր քէսրէթլէ եաղմագտա օլտուզու կիպի ազընթը տահի չիտտէթլիճէ իտի։ Պու հալտէ, մէզքիւր Ինկիլիզ վաքօրու, Գբզ գուլէսի ճիվարընտա տէմիր աթմըշ օլան Մէհէմմէտ Ալի նամ զբրհլբ Մբսբր ֆբրգաթինինէն պաշ թարաֆընա տիւշէրէք, ֆբրգաթինի մէզքիւրուն պաշը Ինկիլիզ վաքօրուն օրթասընէրինտէն եաբար վէ վաքօր պիր չէրեէք սաաթ զարֆընտա 25 գուլաճ սուտտա պաթար։ Մէզքիւր Ինկիլիզ վաքօրուն տիւլկէրի իլէ օն պիր նէֆէր թայիֆէսի Մբսբր ֆբրգաթինինէ սարբլբրլար, վէ գաբատան տախի վէ մուավինի վէ ալթը թայիֆէլէրի իլէ վաքօրուն սանտալնա պինէրլէր։ Թայիֆէլէրտէն պիրի, Էշեասընը խէլաս իթմէք իւզրէ, գամարաեա էնմէք իսթէյիպ, պօղուլուր։ Մէրգում Օթօ Վիլսէն իսմինտէ պիր տէլիգանլը օլուպ, իչպու եօլճուլուգտան ավտէթինտէ էվվէնէճէք իմիշ։

Մբսբր ֆբրգաթինինէ աթլաեան Ինկիլիզ թայիֆէլէրի, սէֆինէյի մէզքիւրուն զապթանը թարաֆընտան կէօրմիւշ օլտուգլարը հիւսի ղապուլիեէթտէն տօլաեը մէտհ ու սէնալէր օգումագտա տըրլար։ Զիւնքի ֆբրգաթինի մէզպուրտա մէրգումանէ եէմէք վէբիլիպ, էլլէրինտէն կէլէն մուավենէթ տիրիզ իտիմմիշտիր։ Դաբատան իլէ մայեէթի Անթբլօբ վաքօրունա գապուլ օլունուպ, սէֆինէյի մէզքիւր իլէ Պիթբրն վաքօրունուն սանտալարը տախի Մբսբր ֆբրգաթինինտէ պուլունան թայիֆէլէրի արարագ, Պիթբրն վաքօրունա կէօթիւրմիշլէր տիր։

Վաքօրտա պուլունանլար, մեբասատէմ վազթինտէ իւզրէրլէրինտէ պուլունան էլպիսէտէն մատատ հիչ պիր շէյ գուրթարամամըշլար տը։ Մէհէմմէտ Ալինին տախի

պաշը ղայէթ ղէտէլէնմիշ վէ չօգ սու ալմըշ օլտուղունտան, Դուրու Զէշմէ գումտալընա կիթմէյէ մէճ. պուր օլմուշ տուր։

Մէղքիւր Ինկիլիզ վաբօրու 800 թանէլաթօլուգ օլուպ, տէօրթ սէ. նէ մուգատտէմ Վիլէվմ Ճոնսըն վէ Նորֆ Ճայտս գումբանեասը իչին ինչա օլունմուշ օլուպ, եի. կիրմի պին Ինկիլիզ լիրասը գէյ. մէթինտէ պուլունտուղու թահմին օլունտուղու կիպի, հումուլէսի ի. սէ թահմինէն 18 պին ինկիլիզ լի. րասը գէյմէթինտէ պուլունմուշ տուր։ Մէսմուաթա կէօրէ, մէղ. քիւր վաբօրուն պաթմըշ օլտուղու եէր ղայէթ տերին օլտուղունտան, չէգարբըմասը միշ.բիւլ իմիշ։

— Վիէննա ղազէթալարընտան պիրինին, Իսթանպօլ մուխպիրին. տէն ալբպ տէրճ իթտիկի պիր մէքթուպտա օգունմուշ տուր.

«Տէրիսաատէթ գոնֆէրանսը. տա վագը օլան թէբլիֆլէր, տէվ. լէթի Ալիեէ թարաֆընտան ըէտտ օլունուպ տա, սայիր տէվլէթլէր մուրախխասլարը եինե իարար ի. տէճէք օլուրլար իսէ, կէլէճէք վիետրվարը եիկիրմի սէքիզինտէ տէվլէթի Օսմանիեէ Սբրպ վէ Գա. բաղը վուրաճագ տբը։

—Տէպա ղազէթասընտա օգուն. մուշ տուր.

«Թէմտիտա օլունան միթարէքէ էնասընտա Գարատաղլըար տա. եին մուհարէպէեէ հաղբրլան. մագտա տբրլար։ Զէթինէտ ասլա սուլհու խաթբրլարընա կէթիր. մէեպ, տէվլէթի Օսմանիեէ իլէ Բուսիա պէյնինտէ մութլաղ պիր հարպ վուգու պուլաճաղընը սէօյ. լէեօրլար։ Պունա տա բրէնս Նի. գօլանը Բէթրէսպուրկտան վէ ժէ. նէրալ Ինեաթլէֆտէն ալտըղը թէ. լէկրաֆլար սէպէպինէթ վիրմիշ տիր։

«Էկէր տէվլէթի Օսմանիեէ իլէ Բուսիա պէյնինտէ պիր հարպ վուգու պուլաճագ օլուր իսէ, Գա. ղատաղ բահաթ տուրմաեաճագ տբը։ Լաքին Սբրպիատա հարպա իգթիֆտար գալմասըղը իչին, հա. բաքեսթը ասքէրլիեէճէ հիչ պիր շէյ եաբասմաեաճագ տբը։ Պունտան պաշգա, Բուսիանը ժէնէ. բալլարը իլէ էրպաղը բուլիթիգասը Սբրպիաեա մուավէնէթ իթմէք ֆիքրինտէ տէյիլ տիրլէր, չիւն. քի Գարատաղէն ասքէրի մէվճուա օլուպ, պիր թարաֆտան տա նօգ. սանլարը իքմալ գէլմագտա տբը։ Վէ շիմաիքի հալտէ օն սէքիզ պին գատար ասքէրի, վէ Հէրսէք թա. բաֆլարընտա հարպա կիրմիշ պիր թագըմ ասքէրի վար տբը։

—Ցունվար 1 թարիխի իլէ Մոս. թարտան եաղբլտբղընա կէօրէ, Մբխթար բաշա օլտուսուլա հա. լէա Թբրէպինտէ օլուպ, Շաքիր վէ Հիւսէյին վէ Մբսթաֆա վէ Սիլէյման վէ Սաֆվէթ բաշալար տախի պէրապէր պուլունուեօր։ Նիքշիք գալէասընա զախիրէ ի. թասը իքմալ օլունմուշ։ Վէ գա. լէաեա վազ օլունան զախիրէ 80 պին օղկաեա իպլաղ օլունմուշ տուր։

—Ինկիլթէրրա գբրալիչասը իւ. չինճիւ մախտումի բրէնս Արթիւր, ադրապասընտան պուլունան Հա. նովրա գբրալը քէրիմէսի իլէ ադ. տը իզտիվաճ իլէեէճէյինի Լոն. տրա ղազէթալարը եազբեօր։

—Դեկտեմբերին օն պէշինէ տօղրու Ճաբօնիատա վագը Թօքօ չէհրինտէ պիր հարիգ զուհուրի իլէ, սէքիզ սաաթ տէվամ իթմիշ, վէ 65 մահէլլէտէ պուլուլան պէշ պին խանէ, վէ պունլար միանքն. տա պագը սէֆիրլէրին սէֆարէթ. խանէլէրի միւհթէրէք օլմուշ, վէ պու հարիգին զիեանը օն պին ռիալ թախմին գբլբնմշ տբը։

—Կէչէնէրտէ քիւլլիեէթլի եաղ. մուր եաղմասընտան տօլաեը, Թա. միս վէ սայիր նէհրլէր թաշարագ, Լոնտրա վէ ճիվարընտա պիր խասյ. լի մահէլլէր սու իչինտէ գալբպ պինլերճէ էհալի խանէլէրինի թէրքլէ, աչբգտա գալմըշ օլմալա. ըընտան, պունլարա մուավէնէթ ղբմինտա Ինկիլթէրրատա իեանէ տէֆթէրլերի քիշատ օլունմուշ տուր։

—Մաճար մէպուսլարը ճումա իրթէսի կիւնիւ Պապը ֆէթվաբէ. նահիեէ, վէ Պապը զապթիեէ կիտիպ, Շէյխ իւլ Իսլամ վէ զապ. թիեէ նագբրը բաշա հաղարաթը իլէ կէօրիշերէք, հիւրմէթ ու. րիաեէթ կէօրսիքլերի կիպի, Մէսուտիեէ նամ ֆէրգաթինի հիւմաեունունա տախի կիտէրէք, հագլարընտա զապթի վէ նէզարէ. թի պահրիեէ թսրսաֆընտան լա. եբգբյա հիւրմէթ օլունմուշ տուր։

Մէպուսանը միւմանիլյհիւմ ճումա իրթէսի կիճէսի եավէրա. նը հարպը հաղբէթի Շէհրիեա. րիտէն տէօրթ զաթը իգամէթ. կեահլարընա տավէթլէ, պիրլիք. տէ թաամ իթմիշլէր տիր,

—Կէչէն ճիւմա իրթէսի կիճէ. սի Մաճար մէպուսանը իչին վերի. լէն պալօեա ժէնէրալ Ինեաթիկֆ տախի սավէթ օլունուպ, պիլիթ. լէր կէօնտէրիլմիշ իսէ տէ, ժէնէ. ռալը միշարիլյհ պու պիլէթլէ. րի կերի կէօնտէրմիշ տիր։ Ֆրան. սա սէֆիրի տախի քէնտի ատէմ. լերինին մէղքիւր պալօեա կիթմէ. լերինի գաթիէն մէնն իլյէմիշ տիր։

—Սիւֆերանը միլագաթը չա. հանէ թալէպ իլյէտիքլերի եազբլ. մըշ իտի իսէ տէ, սոնրատան ալը. նան մալիւմաթա կէօրէ, միւլա. գաթ իսթէյէն ճլումիսի տախի օլ. մաեբպ, Ինկիլթէրրա իլէ Ավթ. ռիա էյչիլերի իմիշ։

—Կէչէն բաղար կիւնիւ Հէրսէք օրտույի հիւմաեունու իչին 40 պին լիրալըգ գայիմէ իլէ, եէկիրմի պին Օսմանլը լիրասը կէօնտէրիլ. տիյի իշիտիրմիշ տիր։

—Բուսիա ղազէթալարընը բի. վայէթինէ կէօրէ, սուլհ ագտ ի. տիլտիկի թագտիրտէ, Գարատաղ պէյի տէվլէթի Ալիեէտէն իքի պուչուգ միլեօն թազմինաթ իս. թէյէճէք իմիշ։

—Բաղար կիւնիւ Մէրճան չար. չըսընտա հարիգ զուհուրի իլէ պիր տիւքքեան միւհթէրէք օլմուշ, վէ իչինտէ պիր քէյֆսիզ Հայ եանմըշ տբը։ Թէղա, էվվէլքի կիճէ Սուլ. թան Մէհմէտտէ պիր եանկըն վու. գու պուլարագ, իքի գօնագ միւհ. թերէգ օլտուղու հալտէ պասը. բըլմըշ տբը։

—Ֆար տիւ Պոսֆորտա օգուն. տուղունա կէօրէ, ժէնէրալ Ինեա. թիէֆ Տէրիսաատէթ սէֆարէթի. նի թերք էյլեր իսէ, մուխապրա. թը տիրլօմաթիգբեէեէ թէքրար պէտ օլունտուղատան սոնրա, եա միւսիւ Նովիգօֆ, եախօտ միւսիւ Շապուրօֆ թայեին օլունաճագ տբը։ Պու իքի տիրլօմաթլարտան գանղիսի ինթիհապ օլունտուղու տահա Բէթբրսպուրկտա մալիւմ օլմասը։ Էկէր Նովիգօֆ թայեին օլունուր իսէ օվագքի Վիէննա սէֆարէթինէ Ըսվիյցէր սէֆիրի, վէ բբրէնս Կօրչագօֆքն մախտու. մի թայեին օլունաճագ տբը։ Էկէր միւսիւ Շապուրօֆ Տէրիսաատէթ թայեին օլունուր իսէ; Եէրինէ Տէրիսաատէթ միւսթէշարը Նէլի. տօֆ, Աֆինա սէֆիրի թայեին գբլբնաճագ տբը։

—Բուսիատա թապ օլունան Ղ. օլոս նամ ղազէթատա օգունմուշ տուր.

Մուհարէպէ հէր վագբթ աղբբ պիր մէսէլէ տիր։ Հիչ պիր ագբլ. լը տէվլէթի տիւշիւնմէեէրէք պու. նու իկսթիեաբ իյլէեէմէզ։ Մուհա. բէպէ մուգապիլինտէ ֆայիտէ կէօրմէտիյի հալտէ բէք չօգ մաս. բաֆ վէ թէհլիքէ գարուլարը աշ. տբզբ էանատէ պէտյէ պիր հար. պա հիչ պիր տէվլէթի բիղասբյա կիրիշմէզ։ Իշթէ Բուսիանը, Թիւրքիաեա գարշը իտէճէյի մու. հարէպէ իչին պու հալ միւշահէտէ ղբլբնբեօր։ Բուսիա, խարապ օլ. մուշ էհալիի Խբրիսթիանիէնին մուավէնէթինէ կիտէրէք, հարպը հարպ իլէ պէտյէեէմէզ։ Պինաէն ալէյհ հէր շէյի պէրապէր կէօ. թիւրմէք վէ հէր շէյին բարասընը նագտէն թէտիեէ իյլէմէք լազըմ կէլիր։ Տիկէր թարաֆտան ղալէ. պէ իյլէտիյի թագտիրտէ, Օսման. լբլարտան արազի վէ հարպ մէվ. գբլարը վէ եա թազմինաթ ալաղ իտէմէեէճէք տիր։ Պէօյլէ պիր մուհարէպէ ֆայիտէ արամագ ի. չին օլամագ։ Իմտի ֆայիտէ արա. մամագլբդ պիր ֆազիլէթ տիր. ֆագաթ իշպու ֆազիլէթի պիզ. զաթ քէնտի մէմալիքինին խարա. պաթընա գատար իլէրուեէ կէօ. թիւրմէմէլի։

Իշթէ պունուն իչին Բուսիա հիւքիւմէթի հէր վագբթ իշի սուլհէն թէսվիլեէ սայ իթտի։ Վէ մէսէլէյի շարգիեէ, քեաֆիֆէյի էվրօպանը մէնֆաաթը ումումիէ. սինէ այիտ պիր մէսէլէ նագարբյա պագարագ, ասայիշի, տիւէլի մուազզամա իլէ պիլիթթիֆագ իպգաեէ տէվամ իյլէեէճէք տիր։ Ֆագաթ էկէր Պապը Ալինին իս. բարը, վէ եա տէվլէթլերին թէ. բէտտիւտի, Բուսիա վէ Էվրօպա իւզերինէ հէր վագբթ պուհրան թէհտիտաթընը իրաս իյլէմէեի միանթիճ օլուր իսէ, պու քէյֆիեէթ կէրէք մալիեէ, վէ կէրէք թիճարէթճէ հէր տէվլէթէ մա. զարրաթը մուճիպ օլաճաղը հա. սէպի իլէ, Բուսիա հիւքիւմէթի պիր թարաֆտան պէօյլէ պիր հալ. տէն տիւշար օլտուղու ֆէտա. քեարլբղը, վէ տիկէր թարաֆ. տան պէօյլէ թէհամմիւլ օլունմազ պիր հալէ նէթիճէ վիրմէք իչին լազըմ կէլէն մէսարիֆաթընը տբգ. գաթլբճա թէկֆիշ իյլէմէեէ մէճ. պուր տուր։ Իշթէ Բուսիանը. հալը սահիհի պու տբը։ Վէ պու հալ աեան ու աշիքեար տբը։ Բու. սիա հիւքիւմէթի էմրը պասիրէթէ. րիաեէթէն, վէ հիւքիւմէթին մէ. նաֆիինէ խբմէթէն, մուհարէպէ նէթիճէլերինի թագտիր իյլէմէլի տիր։ Բուսիանը մէնաֆիի, նէ էվրօպանը, վէ նէ տէ պէշերի. եէթին մէնաֆիինէ մուղայիր տէ. յիլ տիր։ Բուսիա հէր նէվի վու. գուաթա հաղբը պուլունաճագ. տբը։

—Պիր միւատէթտէն պէրու Իզ. միր լիմանընտա պուլունան Սան. թօրինօ նամ Ֆրանսա սէֆիրինին էմրին. տէ պուլունմագ իւզրէ ճիւմա իրթէսի կիւնիւ Տէրիսաատէթ կէմիշ տիր։

—Բէնճէնպիհ կիւնիւ սբը Հէն. րի Էլիբթ Տէրիսաատէթտէն հա. ըէքէթ իյլէեէճէյի ճիհէթլէ, Տէ. րիսաատէթտէ պուլունան Իսկիլ. թէրրա թէպատասը, միւֆէրագա. թընտան տօլաեը պիր մազպաթա գալէմէ ալարագ սէֆարէթխանէ. տէ քէնտիսինէ թէսլիմ իյլէեէճէք. լէր տիր։

—Լէվընթ Հէրրլտ ղազէթա. սընտա օգունտուղունա կէօրէ, էք. մէքճի պաշը Ցակոբ Լֆենտի Նո. բատունկեանը Թաշ խանընտա վագը օտասընտան սբրգաթ օլու. նան մէպալիշին մբգտարը, նա գբտ, միւճէվհէր, գօնսօլիտ վէ թահվիլաթը սայիրէ օլարագ, 345 պին ֆրանգա պալիղ օլմագտա ի. միշ։ Իշ պու սբրգաթ մատաէսի զապիթանը մալիւմիւ օլուր օլ մազ, քէմալը սիւրաթլա թէհար բիեաթա պէտ վէ միւպաշէրէթ իյ. լէմիշ, վէ Լհթիմալ քի շիմտի միւ. թէճասբրյարտան պիր գաչբնը. ախզ ու կիրիֆթ իյլէմիշ տ ր, գի. բա իւշ տէօրթ կիւն մուգատտէմ Գալաթատա վագը Եիւքսէք Գալ. տբրբմտա հէրքէսին մալիւմիւ օ. լուպ, պու կիւնէ գատար միթէ պէր թանբմբզ օլան պիր Մալ. թբզ տիւքքեանընտա պաղը քէ. սսընը տերտէսթ իյլէմիշ տիր։ Մէղ. քիւր տիւքքեանը սահիպի Ինկի. լիզ թէպատասը օլտուղունտան, տիւքքեանը թէհարբիսի իչին Ինկիլիզ գանչէլէրիասը թարաֆբն. տան, զապբթաեա միւսաատէ օ. լունմուշ տուր։ Պինաէն ալէյհ մէղքիւր տիւքքեանը սահիպի Մ. Այօբտիտի իլէ պիր Ռում վէ մէր. գում Մալթէզ հապսա իլղա օ. լունմուշլար տբը։ Սէօյլէնտիկինէ կէօրէ, մէրգում Մալթէզ իւշ այ. տան պէրու մէղքիւր տիւքքեան. տա իդամէթ իթմէքտէ օլուպ, իւ. զերինանէն պիր թագըմ միւճէվհէ. բաթլա պիր չօգ ալթբն պուլուն. մ. ուշ վէ իշ պու միւճէվհէրյէր թա. նբլմբզ տբը։ Մէրգումանը իւչիւ տախի շիմտի Գալաթա Սէրայը հապսխանէսինտէ պուլունմագտա տբրլար։ Տիւքքեանը մէղքիւրուն սահիպի Մ. Այօբտիտի քէնտի տիւքքեանընը ումումա այիտ պիր մահէլ օլտուղունու վէ պի. նաէն ալէյհ չալբնան էշեատան պաղբլարը իւզերինտէ պուլունան պիր ատէմին քէնտի տիւքքեա. նընտա տերտէսթ օլունմասը իլէ մէսուլիեէթտէ պուլունմագ օլ տուղունու վէ քէնտուսինին հիչ պիր շէյտէն խապէրտար օլմատը. ղընը սէօյլէմիշ տիր։

(Խաքիբայի ալիի սատարէթբէնահի. եէ ֆի 6 քեանունը սանի սէնէ 92 թարիխի իլէ Գօզան միթէսարբբֆը. ղը թարաֆընտան վարիտ օլան թէ. լէկրաֆնամէնին սուրէթի տիր)։

Գօզան սանճաղընը հէր թա. բաֆընտան պաղբ հիւքիւմէթէ վէքիլլէր կէլէրէք, վէլիի Նիյմէ. թիմիզ Բատիշահբմզ էֆենտիմիզ հաղբէթլերի հուգուգու մէշբրու. այի մուգատտէսէլերինին մուհա. ֆազասը իչին հէր գանղի տէվ. լէթլէ մուհարէպէ իտէճէք օլուր իսէ, Գօզան սանճաղը ճէսիմէսին. տէ նէ գատար էլի սիլահ թուս. թանլար վար իսէ, մէյտանը մու. հարէպէեէ աղիմէթլէ մալէն վէ պէտէնէն, ուղուրու հագրէթի թուճատարիտէ ճան ֆէտա իթմէեէ հաղբը օլտուղլարընը միւֆիթէիսի. ըէն իֆատէ իթմէքտէ տիրլեր։ Վէ վալի բաշանը թէտպիր վէ իդ. տամը, վէ էհալինին սալապէթ վէ չէճասթլարը սընքֆը սալու էֆ. ֆատը բէտիֆէսի մաթլուպաթընն իքի միլլի օլարագ վէ քէ. տիլերի նէ մախսուս մուհարէպէ չարդի. լերի չաղբրարագ, վէլիի Նիյմէթի պիմինէթիմիզ Բ. տիշահբմզ է. ֆենտիմիզ հաղբէթլերինին աէվա. մը էսմը ու չէվքէթլերինէ վէ հիւանի մուվաֆֆագիեէթի վէքեա. էթբէնահիլերինէ տուա իտէրէք, քէմալի չէվգլէ ֆէվճ ֆէվճ թա. պուրվերքեզլերինէ կիթտիքլերինի վէ Միւսլիման գարբնտաչլարընտան պուրանը Խբրիսթիեանլարը տախի միւթթէֆիքէն իֆատէ իթ. մէքտէ պուլունտուղլարընը վէ պու կիւնքի պայրամլարընտա զա. թը հաղբէթի Բատիշահի, վէ մու. վաֆֆագիեէթ վէ զալէպիեէթի Օսմանի իչին, պիլ ճիւմէ մանաա. Ղբր քիլիսէլերինատ Խբրիսթիեան. լար թարաֆընտան տախի բէք ճէ. միեէթլի տուալէր օգունտուղու. նու արզ իյլերիմ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաղար կիւնիւ բաթրիգխանէ. տէ, Դեր. Խորէն սրբազան Նար. պէյ Թսրաֆբնտան էրմէնիճէ ի. բատ օլունան նութգուն թէրճէ. ուսինի տախի տերճ իտէրիզ։

«Էֆենտիմիզին, Էրմէնիլէր ֆա. գբրիսանէսինի լութֆէն թէչրիֆ. լերի, էֆատը ճէլիլերինին էնզի. եատէ շահանը տիգգաթ օլանլար. տան պիրի տիր, զիրա, պէեան ու իսպաթէ հաճէթ օլմատբղը իւզրէ, Էրմէնի միլլէթի թարա. ֆընտան պունճա եիւզ սէնէլեր. տէն պէրու, Սալթանաթը սէնիյէ հաղգընտա իպրաղ օլունան սա. տագաթը թագտիր պուեուրմուշ օլտուղունուզու պու տէֆա ֆիլիէն տախի թաստիգ պուեուրտունուգ, վէ պունուն, միլքին սահայիֆի թարիխինտէ միւէպպէտէն եատ օլունաճաղը պի իշթիպահ տբը։ Մատամ քի պու վէճհ իլէ ճիւմ. լէմիզ միշերրէֆ օլտուգ, իքի սէօզտէն իպարէթ օլան նէիեազ ու թէզարրումբզը տախի իսթիմա պուեուրմանբզը բէճա իտէրիմ. շէօյլէ քի, պիզլերի տերէպէյլեր. լէ էբրատբն (Ֆիւրտլերին) թէղալ. լումունտան գուրթարընը, շու. իսթիրհամբմբզընն գապալ պույ. բուլաճաղընա էմինիզ, զիրա, սայիրլերի իչին գապիլի իճրա օլ. մաեան շէյլերին, նէզտի սամիի սէտարէթբէնահիլերինտէ գապիլը իճրա օլտուգլարընը ֆիյիլէն կէօս. թէրտինիզ։ Զուլմ ու թաատտի. տէն խէյրս օլունան Էրմէնիլէր, քէնտուլերինին զիրի ճէնահը գուտարէթ իգթինահը սալթանա. թը սէնիյէտ պիր ֆայիլի ղայ. յուր օլտուգլարընը, վէ քէմալի սատագաթ ու ուպուտիյէթլէ ու. լում ու ֆիւնուն, վէ թիճարէթ վէ սէնայինին թէրագգբսընա սայ իթտիքլերինի իպրաղ իտէճէքլէր տիր։

Եա՛ Միտհաթ բաշա հաղբէթ. լերի, սիզ Էրմէնիլերի մէսուտ իյ. լէյինիզ, ճէնապը Հագգ տա սի. զի իլէլպէտ միւսթաղրագը քէ. մալի սատէթ իյլէսին։»

Պունա ճէվապէն Միտհաթ բա. շա իրատը մէգալ պուեուրմուշլար տբը.

«Տէվլէթի Ալիեէնին, Էրմէնի. լեր հագգընտա օլան հիւսնի թէ. վէճճիւհի միւլապէսէսիյլէ, միլ. լէթի մէրգումէնին միւսթէտիեա. թը մէշրուհէսինին գարինի հիւս. նի գագուլ պույրուլաճաղը, վէ անքն սատատէթի հալինէ մանի օ. լան մատատէրին բէֆ օլունաճա. ղը, ճանիպանէնսիլ ճէվանիպի վէ. քեալէթբէնահիտէն իեէմին պույ. բուլմուշ տուր։»

Փոթբիգխանէտէ միլլէթիմիզ թարաֆընտան, շու միանսէպէթ. լէ սէօյլէնէն նաթգլար իչինտէ, էն զինատ շանանը տիգգաթ վէ

էհէմմիյյէթ պուլունան չէյ պիզճէ միւմանիէյհ Խորէն որբաղանքն, պազը եէրլէրտէ, էօթէքինտէն պէրիքինտէն չէքմէքտէ օլտուգ-լարը զուլմ ու թէատտի իւզէրի-նէ, Միտհաթ բաշա հազրէթլէրի-նին նազարը տիգգաթ վէ մէրհա-մէթլէրինի տավէթ իյլէմէլէրի տիր։

* * *

Նասըլ քի տիւնքի նիւսխէմիզ-տէ պիլտիրմիշիզ տիր, տիւն սա-պահ Ներսէս որբաղան հազրէթ-լէրի, Բաթրիգխանէյէ թէշրիֆլէ-րինտէն տօլաեը, Միտհաթ բաշա հազրէթլէրինէ թագտիմի թէշէք-քիւրէ կիտէրէք, պիլ միւնասէպէ, էրմէնիսթան ֆուգարասընքն չէք-մէքտէ օլտուգլարը զուլում ու թէ-ատտիեաթ իւզէրինէ, նազարը տիգգաթ վէ մէրհամէթլէրինի տա-վէթ ելտիկինտէ, անինտէ օլ թա-րաֆլարա թէլէկրաֆլար չէքտիրէ-րէք, պունտան պէօյլէ էօյլէ պիր չէյ վուգուինտէ, Գանունու Իսա-սինին ահքեամքնճա, պիւյիւք քիւշիւք մէէմուրինին մէսուլ թու-թուլաճաղընը, պիր սուրէթի է-քիտէտէ էմր ու իխթար պուեուր-մուշլար տըր. վէ կէրչի պու հիմ-մէթի շաեանը մէմնունիյյէթ վէ թէ-շէքքիւր տիւր. լաքին, էկէր շիմ-տիեէ գատար, վէ տահա պու եա-գքն կիւնլէրտէ վուգու պուլմուշ օլան ֆէնալըգլարա ճիւրաթ ի-տէնլէրին, միւսթահագգ օլտուգ-լարը ճէզալարընքն տախի սէրիան թէրթիպ վէ իճրասընա տայիր տա-խի պիր էմրի շէտիտ վիրիլմիշ օլ-սա իսի, միւրաաը ալիկէրինին տահա զիեատէ իճրասը կէօրիւ-լէրէք, տահա զիեատէ մէմնու-նիյյէթ վէ շիւքրանիյյէթի մու-ճիպ օլաճաղընտա շիւբհէ եօգ ի-տի։

* * *

Ռէմալի թէէսիֆ իլէ պէեան ֆանրիզ քի, պու կիւն Դայսէրիյէ-միզ Թալաս գատասասը էն միւ-թէպէր ֆամիլեալարընտան օլան Կիւլպէնքեան Կարապետ էֆէնտի մախտումի Կիւլլապի պէյ հէնուզ 14 չաշլարընտա օլտուգու հալտէ, ասմի տարի պագա իյլէմիշ օլտու-զունտան, տէյիլ եալընըզ ամա վէ ազրապալարընը, իլլա քեաֆ-ֆէյի հէմշէհրիլէրիմիզի վէ տօսթ-լարընը, միւսթէզրապը տէրեայի մանթէմ իյլէմիշ տիր։

Նէվճիվանը մէրհումուն ճէնազէ զէյնէթի, պու կիւն սաաթ 7 տէ Կէտիք-բաշա քիլիսէսինտէ իճրա իտիլէճէք տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

ՄԱՐԱՆԿՕ ՎԷ ՎԱՍԻԼԻԳՕԲՈՒԼՕ
ՔԻԹԱՊՃԸ ՏԻԻԲԲԵԱՆԸ

Պէյօղլուտա, 0/թէլ տ'Անկլաթէրին, վէ եախտա Լէվանթ Հէրալտընը թատ-խանէսի գարշըսընտա վագը 458 նիւ-մէրօ իլէ միւրազգամ մաղազա, պիր գաչ հաֆթա ատան պէրու քիթ ապ-ճը տուքքեանը օլմուշ օլուգ, վէ Ֆը-բանըզճա վէ սայիր լիսանճա էնվայի կիւզէլ քիթապլար, վէ խսրիթալար, վէ սայիրէ պուլունմաղտա տըր։

Մէկգիւր մաղազա բէք միւնթազամ սուրէթտէ պուլունարագ, միւշթէրի-յէրի մէմնուն իմմէքտէ, վէ պազը էվ-բուլա զազէթալարը տախի պուլունա-բաղ, նէսխէ իլէ սաթըլմագտա, վէ արդու օլտանան քիթապ վէ զազէթա տախի սիբարիշ խսիսիկինտէ, սէրբան կէթիրթ ատիրմէքտէ տիր։

Քիթապ էջիրասընա արզուքէշ պուլունան ատաթլարըմզա, մէկգիւր մաղազաեը թավսիյ իսէրիզ։

ՕՍԱԻԱՆՈՒ
ՄԿՈՎՏԻԱՑԻ ԲԵՐԹՈՂԻՆ
Գ. ԴԱՐՈՒՆ
Բ Ե Ր Թ Ո Ւ Ա Ծ

Թարգմանեց
Պ. Ց. ԱՏՐՈՒՆԻ

Սոյն հեղինակին քերթուածոց արժէքը որ մինչև Հոմերոսի հա-ւասար կը համարին բազումք յեւ-րոպացի գրագիտաց, այժմ հայե-րէն աշխարհաբառ լեզուի թարգ-մանուած ու տպագրուած է, ի-րաւամբ կարժէ որ գտնուի ամեն հայ բանասիրաց գրատան մէջ։ Կը վաճառի Մէրճան չարշը գրավա-ճառ Սրապեան Պաղտասար աղայի և ուրիշ Հայ գրավաճառաց քով։

Գին 5 զլ.

Յառաջադէմ աշակերտաց հա-մար կաղանդի նուէր տալու ալ շատ յարմար է։

ԷԼԻԲՍԻՐ ՏԷ ԲԷԲՍԻՆ
ԱԼԼԱՀՎԷՐԴԻԵԱՆ

Մէկգիւր իքսիր հազվի գօլայ-լաթաբերպ, վէ միաէյէ գուվվէթ վէրիր, վէ աղբրլարընը թէսքին իտէր, վէ քէյֆսիզլիքտէն եէնի գազմը օլանլարընն հաղմճա տէր-քեար օլան կիւճլիքլէրինի ատֆ իտէր, վէ գայ վէ խսկալ վէ էմրա-ըը թուրուգը հաղմիյնին պիր չօ-զունտ ֆայիտէ իտէր։

Պու իքսիրին ֆայիտէսինի պիր չօգ թապիպլէր վէ թէճրիպէլէր թաստիգ իթմիշլէր տիր։

Մէկգիւր իքսիր Խթանպօլտա Պաղչէ-գաբուսունտա, Շէյխ իլ Իսլամ խանը թթխալինտէ վագը 5 Նիւմէրօլու Տիգրան էֆէնտի Ալ-լահվէրտիեան էճզախանէսինտէ, էհվէն ֆիեաթ իլէ, վէ պիր միւհ-ըի մախսուս իլէ միւհիրլէնմիշ օլ-տուղու հալտէ ֆիրուխթ օլուն-մագտա տըր։

Սախթէսինտէն իմթինապ օ-ունմագ էլկէմիյյէթտէն տիր։

ԽԱԼԻՍ ԹՕԶ

Երքէք վէ նիսա թայֆէսի իւ-զերինտէ չօգտան պէրու իտիլն Ճէնիրալ-պէտէն մէկգիւր թօզուն մուհասնաթը տատիսի կէօրիւ-միւշ տիր. չէյլէ քի էքի վէ եէ-նի պէլ սօվուգլուղունու քիւլլիյէն էյի էտէր, վէ պէլ սօվուգլուղուն-տան վէ սայիր սէպէպլէրտէն տօ-ղայը մէսանէտէ վէ գամուշտա զու-հուր իտէն սանճը վէ իտիրար տար-ըզընքն էքսէրիյա ամէլիյաթտրզ օլարագ տէֆ վէ ուֆրաք թաշ վէ գում թանէլերինի իխրաճ իտէր, վէ մէկգիւր թօզուն թէրթիպլէրի մուֆտասաշ թալիսմաը իլէ գու-թու տէրուենտէ օլտուղը վէ տօք-թօր Տատրեան մէհմիրիւ վէ իմ-զասը իլէ միւսէտտաք պուլունտու-զի հալտէ, պէհէր թէրթիպի պիր ատէտ եէկիրմիլիք գայմէյէ օլ-ըրագ, Խատանպէլ Պահճէ գարու-սունտա Շէյխ իլ Իսլամ խանը թթխալինտէ նօ. 5 Ալլահվերտի-եան էճզախանէսինտէ սաթըլը վէ տահա գիյատէ թաֆսիլաթ իսթէ-եէնլէրէ հինի միւրէճէաթընտա Տրքթ օր Տատրեան մէճմանէն մա-իւմաթ վերմէյինի վատ իտէր վէ քէնտիսի հէր կիւն սաաթ 8 տէն 9 ա գատար մէկգիւր էճզախանէ-տէ վէ ազշամ սապահ Խթանպօլ կէտիկ բաշատա Պալի բաշա ճատ-ասի նօ. 40 քէնտի խանէսինտէ պուլունուր։

ԻԽՊԱՐ

Զէնտ սէնէլէրտէն պէրու միլլէ-թիմիզ խասթախանէսի տախիլի հէքիմի պուլունան Տօքթօր Գար-բիէլ էֆէնտի Նահապէտեան, հէր չարշէնպէհ կիւնլէրի սաաթ ալ-թրտան սէքիզէ գատար Սամա-թիատա Ի-Բրահօրատա վագը թօգ-ատթլբեանքն էճզախանէսինտէ, վէ ճիւմատա կիւնլէրի տախի քէզալէք Սամաթիատա Մ. Ճիվանքինին էճզախանէսինտէ, սաաթ ալթը-տան սէքիզէ գատար, վէ խաս-թախանէյէ տախի սագբդը վէճհ իւզրէ, քէնտուլի միւրաճաաթ ի-տէն խասթալարա մէճճանէն պա-գանագ տըր։

ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԲՈՒՏՐԱ
Իզմիրի Մօղէր վարպետին շինածը

Այս բուտրան որ ընտիր յատ-կութեամբը ոչ միայն Տաճկաստա-նի այլ և Եւրոպայի ուրիշ երկիր-ներուն ալ ծանօթ եղած է, և ա-մեն օր ամեն կողմերէ կը վնտռուի բարակութեամբը, փափկութեամ-բը, դիմացկուն և անվնաս յատ-կութիւններովը բոլոր բուտրաները կը գերազանցէ։ Գին մեծ բաղե-թին 1 ֆրանգ։ Կը ծախուի Եէնի-ճամի Զիլինկիրլէր ճատտէսի թիւ 8 Ս. Ղ. և Եաղմաճեան գը-բատունը։

ԽՆԴԻՐ
ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ
ԵՒՐՈՊԱՑԻ
Արդի վիճակին մէջ։

Արմաշ վանքընտա թապ իտիլ-միշ օլան, վէ 32 սահիֆէտէն ի-պարէթ պուլունան պու քիթապ, շիմտիքի Շարգ մէսէլէսինտէն պահս իթմէքտէ, վէ քիթապճը-լարտա իւշէր ղուրուշտ սաթըլ-մագտա տըր։

Ումարըզ քի քեաֆֆէյի էհլի մէրագլար օգուեարագ, միլլէ-թիմիզտէ, էմրի քիթապէթի թէշ-վիք իտէճէքլէր տիր։

ՇԱՀԷՆՆ Ի ՕՄՊԻՐ
Կամ
ԳԱՂԹԱԿԱՆ ՀԱՅԸ
Գրեց
Ս. ՏԷՐ ՍԱՐԳՍԵՆՑ
ի Ցիշատակ
Ա Զ Ն Ո Ւ Ա Փ Ա Ց Լ
ՄԱՔՐՈՒՀԻ ՏԻԿՆՈՋ
Մ. ԵՍԱՑԵԱՆ
ԴՍՏԵՐՆ ՊԷՏԼԷՐԵԱՆ
Ո Ր
Նշէլիյէն յառաջ գրուած ամբողջական մը։
Ապա տրմնալա յառաջ։

Պու քիթապ 400 սահիֆէտէն իպարէթ օլուպ, վէ թաշրալար-տաքի միլլէթտաշլարըմզ հագ-գընտա խայլիճէ մալիւմաթլար վերմէքտէ օլտուղունտան, վէ բօ-ման եօլունտա կիւզել տույղուլար իլէ գալէմէ ալընմըշ պուլունտու-ղունտան, հէր քէսին օգուտմասընը, վէ թէքմիլ օգուեարագ թէլէզզիւզ վէ իսթիֆատէ իյլէմէսինի տավէթ վէ նասիհաթ իտէրիզ։

Մէկգիւր քիթապ քիթապճը-լարտա, վէ ալէլխուսուս Եէնի ճա-միտէ Զիլինկիրլէր ճատտէսինտէ, 2 Նիւմէրօլու Ս. Ղ. Եաղմաճեան էֆէնտիլէր քիթապճը տիւքքեա-նընտա, իքիշէր պուլուգ ֆրանգա սաթըլմագտա տըր։

ԴԱՄԱՐԱՆ
ՊԷՐՊԷՐԵՆ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

130 հատ պատկեր կայ մէջը, 48 երեսէ բաղկացեալ՝ մաքուր թուղ-թի վրայ վայելուչ տպագրութեամբ և կազմեալ։ Դին 40 փարայ։

Կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս Սուլ-թան Համամ Զարդարեան գործա-րան թիւ 14, և բոլոր գրավաճա-ռաց քով։

Դիպրոցայ համար 0/0 10 զեղչ.

ՔՍԱՎԷՐԻՕ ԼԱՆՏԷՐԷՐ
ՄԷՇՀՈՒՐ ԲԻՄԵԿԻՐԻՆ
ՍՕՍՍՈՒՐԻՈՅՆ ՇԱՐԱՊԸ ՎԷ ԹՕԶՈՒՆ

Իշպու Նէվիճատ մաղազաթսըզ մուալիճէ սաչլարընն տէօքիւլմէ-սինի մէնն իթտիքտէն մատէ սաչլարը գուվվէթլէնտիրիր վէ թաղէլէր։

ԻՄԹԻՄԱԼԻ

1 ինճի. Մէկգիւր թօզու պիր օղկա սու իչինտէ գայնաթըզ պաշընը եատրզ ամալը։

2 ինճի. Ֆէրատսը կիւնիւ թա-ռանտըզրն վագթի սաչլարընն քէօ-քիւնիւ մէզքիւր Սօսսիթրիքօն շա-րապը իլէ ըսլաթմալը։

Մէկգիւր թօզ իլէ շիշէնին ֆի-յաթը, 12 Զուրուշ տուր։

Սաթըլընը Խսթանպօլտա քիօք-բիւնիւն գարշըսընտա վ. Ծաննի էճզախանէսինտէ Ն. 1 վէ 2։ Պէյ-օղլունտա ճատտէի քէպիրտէ Ն. 187 Պրիթանիք էճզախանէսինտէ Ն. ի. Գանճուք պիրատէրլէր։ Վէ Գալաթատա Եիւքսէք Գալտրըրըմ-տա Վոյվոտա գարշըսընտա Ն. 86 Ա. Լէֆքաքինին էճզախանէսինտէ։ Վէ Թիւնէլ գարուսու Եանլարընտա վագը իքի տիւքքեանլարտա տախի սաթըլը։

Իշպու թօզ վէ շիշէլէրին իւզէ-րինտէն. Ա. Բոաթա իմզասը օլմա-տըզը հալտէ սախթէ տիր։

ԳԱՅԼ ՎԱՇԱՆ
Ի Ե. ԱՐԱԲՍ Զ. ՊԱՏԿԵՐ
Ե Ի
Ի ՄԻ ՎԵՐՋԱԲԱՆ
Ի Տ. ՄԱՆԱՎԵԱՆԻ

Ազգային մանկատոյն նուէր տա-լու յարմար գործ մը կը վաճառի ի գին 4 զրուշ. բոլոր գրավաճա-ռաց քով։ Կեդրոնատեղին է Մէր-ճան–Զարշը թիւ 57 Ց. Մարգար-եան գրատունը՝ ուր կը գտնուի նաև Կաղանդի նուէր տալու հա-մար ամեն տեսակ փառակաղմ Օ-րացոյց գրեանք և պատկեր։

TCHITLI

ՊՈՒՐՍԱ ՃԻՎԱՐԸՆՏԱ ՁԻԹԼԻ ՄԱՏԷՆ ՍՈՒԼԹԱՆՈՒՆ

Ֆիյ 22 սէֆէր 1289 վէ Ֆիյ 13 հազիրան 1867 թարիխի իլէ չէրէֆսաարը օլան իրատէյի Սէնիեէ իգթիղասընճա իմթիեազընը իհրաղ իյլէմիշ օլան գումրանեանքն իլանը տըր։

Իշպու գումրանեանքն Տէրիսաատէթտէ Սուլթան համամընտա չէմսիէ-ճիլէրաէ 41 վէ 44 վէ 46 նիւմէրօլու մաղազասընտա բարչա բարչա վէ եա թօբտան մէզգիւր մատէն սուեուսնտան սաթըլտընը կիպի, Գալաթատա խարաճճը սօգաղընատ 3 վէ 8 նիւմէրօլու, վէ Պէյօղլունտա Տէլլա Սու-տա էճզախանէլէրտէ սաթըլմագտա իտուկի վէ մէզգիւր մատէն սուեու էվրօպանքն այնի ճինստէն օլան մատէն սուլարընքն քեաֆֆիսինէ ըէգամ պէթ իտէր մէրթէպէտէ պուլունտուղու իլան օլունուր։

DROGUERIE CENTRALE
MAISON DELLA SUDDA
Paris (rue d'Enfer) Vienne 1873 1867
Londres 1862
Paris 1855

ՏԷԼԼԱ—ՍՈՒՏԱ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Խթանպօլտա Եէնի Ճամի սօգաղընտա

Ն՝. 16, 18 վէ 20

Տէրիսաատէթտէ վէ էեալէթլէրտէ պուլու-նան էճզաճըլարա իլան օլունուր քի մէզգիւր էճզախանէտէ պիրինճի ճինս քիմիէվի մահսուլաթ վէ էճզա վէիլաճ վէ ճէրրահլըգ ալէաթ-լարը վէ էճզաճըլարա մախսուս ալէաթ ու է-տէվաթ վէ Բարիս վէ Վիէննա վէ Լօնտրանքն պաշըճա ֆատրիգալարը լավանտա վէ բօմա-տալարը վէ հէր նէվի մատէն սուլարը վէ հէր քիմիք վէ էճզաճըլըգ քիթապլարը վէ ֆօ-թօկրաֆ ալէաթլարը վէ խալիս բիրէ վէ թախ-տապիթի օթուռ սաթըլը։

ԻԻԶԷՐԻՆՏԷ ՖԱՊՐԻԳԱՆԸՆ ՄԱՐԳՍ.ՍԸ
ՊՈՒԼՈՒՆՏՈՒՂՈՒ ՀԱԼՏԷ ՀԷՐ ՃԻՆՍԳԸՆԱԳԸՆԱԼԸ
ՇԱՐԱՊ ՊԱԼԸՂԸՆԸՆ ՎԷ ՄՕՐԻՆԱ ԵԱՂԸ

ՃՕՀՆ ԿՕԶՆԷԼ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Հաշմէթլու Ինկիլթէրա գըրալիչասը վէ բըրէնս վէ բըրէնսէս սը Կալ վէ Էվրօպանքն պաշըճա հիւքմտարանքն իսթիեազը լավանատճըլարը։

CHERRY TOOTH PASTE
PATRONIZED BY THE QUEEN
JOHN COSNETT & CO. LONDON

Տիշ էլիրիքնի խսթէկնիքնի կուսէ մէկ ինչ գլուր վէ եախտա գանէ ալը։ Տիշնանքն հէր էճզաճըլարընը։

Տիշերին բէնի ատէթա ճինճի պէ-ճաղընտա թատանքնա գանէրի օլտուգու-նը։ Հէր էճզաճըլարընը ատուլունուր։

Թօալէթ վէ տիշէրին պէեազլըղը իչին օլան խասսէլէրի իլէ քէսպի նամ իսլէմիշ տիր։

ՏԻՇԼԷՐ ԻՉԻՆ ԲԷՌ ԱԼԷԱ ՊԻՐ ԹԷՐԹԻՊ

Գալաղնտան սաղընմալը։ Սահիպի խսթիեազար իլան խէյրլէր քի քէնտի մալլերինին թագլիտանի խէնլէրի վէ սաթանլար ալէյհինտէ իգամէյի տավա-խէճէքլէր վէ թաղլիտինիսաթանլարը խասլէր վիրէնլէրէ վիւքեւ-ֆամ վի-րէճէքլէր տիր։

ԹՕԱԼԷԹԱ ԻՉԻՆ ԲՈՒՏՐԱ

Պաշըճա բէրուքէրլէրտէ վէ պա խուսուս եէնի ճամիտէ Տէլլա Սուտանքն 16 18 վէ 20 նիւմէրօլու էճզախանէսինտէ սաթըլմագտա տըր։